

Het doel van de SUP richtlijn (2019/904) is: *de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu, in het bijzonder op het aquatisch milieu, en op de menselijke gezondheid te voorkomen en te verminderen, en de overgang naar een circulaire economie met innovatieve en duurzame bedrijfsmodellen, producten en materialen te bevorderen* (artikel 1).

- *M.b.t. de stimulering van de circulaire economie en innovatieve producten en materialen.* In het ontwerpbesluit kunststofproducten voor eenmalig gebruik zijn alleen maar beperkende maatregelen opgenomen voor producten en is er geen enkele maatregel opgenomen om de circulaire biobased economie en innovatieve (biobased) producten te bevorderen.

Het stimuleren van een circulaire biobased economie is echter wel opgenomen in de transitie-agenda's kunststoffen en biomassa en voedsel. Als onderdeel van de transitieagenda kunststoffen is zelfs een actieplan biobased in ontwikkeling. Ook in richtlijn 2018/852 (verpakking en verpakkingsafval) is opgenomen dat *'Het stimuleren van een duurzame bio-economie kan ertoe bijdragen dat de Unie minder afhankelijk wordt van ingevoerde grondstoffen. Biogebaseerde, recycleerbare verpakking en composteerbare, biologisch afbreekbare verpakking bieden een mogelijkheid om hernieuwbare bronnen voor de productie van verpakking te bevorderen wanneer dit vanuit een levenscyclusperspectief voordelig is'* (overweging 7). Omdat de SUP richtlijn leidend is zal bij voorbaat niet aan de doelstellingen van de transitieagenda voldaan kunnen worden.

Onze suggestie is daarom een artikel ter stimulering van de circulaire biobased economie op te nemen in het besluit kunststofproducten voor eenmalig gebruik. Daarbij kan als uitgangspunt worden gehanteerd dat biobased producten worden gestimuleerd die voldoen aan de milieudoelstellingen van de EU-richtlijn. Criteria voor deze producten zijn bijvoorbeeld: vermindering van 'virgin' materialen en afval dat wordt gestort en/of verbrand, potentieel geschikt voor meervoudig gebruik en/of geschikt voor recycling (chemisch, mechanisch en/of organisch), terugdringen en/of alternatief voor producten die op dit moment microplastics (lekkage) naar het milieu veroorzaken. Per productgroep kan hier een specifieke invulling aan worden gegeven bijvoorbeeld door een uitzondering op het handelsverbod of een preferent positie producenten-verantwoordelijkheid.

Artikel 1 (begripsbepalingen)

- *De interpretatie van 'natuurlijke polymeren die niet chemisch gewijzigd zijn'.* In de SUP wordt geen duidelijke uitleg gegeven over de definitie van natuurlijke polymeren die niet chemisch gewijzigd zijn, waarbij op dit moment alleen polymeren die uit biomassa gehaald zijn (bijv cellulose en hout) uitgezonderd zijn. Wij zijn van mening dat polymeren die op een zelfde manier biologisch afbreken in het natuurlijke milieu als cellulose onder de definitie van 'natuurlijke polymeren die niet chemisch gewijzigd zijn' zouden moeten vallen en op die manier ook uitgezonderd zouden moeten zijn van de SUP. Richtlijn 2019/904 zou zich met name moeten focussen op de restrictie van

kunststof producten voor eenmalig gebruik die gemaakt zijn van polymeren die, anders dan natuurlijke polymeren, extreem persistent zijn in het milieu.

- *Het gebruik van innovatieve coatings als structureel hoofdbestanddeel van eindproducten.*

Artikel 1 van richtlijn 2019/904 stelt het volgende: “Een ‘kunststofproduct voor eenmalig gebruik’ is een eindproduct en valt onder richtlijn 2019/904 indien een product gedeeltelijk uit kunststof bestaat en de kunststof als structureel bestanddeel van dat product functioneert. Hiermee wordt bedoeld dat de kunststof in het product nodig is voor de functie van het product. Voorbeeld: een papieren drinkbeker moet voorzien zijn van een plastic coating, anders is de drinkbeker onbruikbaar. Deze drinkbeker valt daarmee dus onder richtlijn 2019/904.” Zoals omschreven in Artikel 1, is een papieren drinkbeker zonder plastic coating onbruikbaar. Dit zou betekenen dat er overgegaan zou moeten worden op bekertjes van andere materialen, zoals hout, metaal of glas. Aangezien herbruikbare artikelen niet in alle situaties mogelijk zijn, leidt dit tot een veel grotere milieu-impact en in het geval van metaal en glas leidt dit ook tot veiligheidsrisico's. Er zijn duurzame alternatieven beschikbaar, waarbij gebruik gemaakt wordt van een biologisch afbreekbare coating. Deze innovatieve en duurzame coatings zouden ook uitgezonderd moeten zijn van Richtlijn 2019/904 in het geval herbruikbare oplossingen niet mogelijk zijn.

Artikel 2 (handelsverbod)

We zijn het er helemaal mee eens dat plastic bestek, roerstaafjes en bordjes niet meer in de supermarkt op het schap mogen liggen. Voor thuis zijn er alternatieven. Maar hoe zit het nu met gesloten evenementen in de buitenlucht, zoals muziekfestivals. Ook hier zullen toch mensen moeten eten en drinken. En om nu over te schakelen op metalen bestek of houten bestek lijkt ons ook geen oplossing. Het metalen bestek kan niet omwille van de veiligheid en het houten bestek kan niet, omdat we dan vervolgens de resterende bamboe en andere bossen in Zuidoost Azië gaan omkappen. We kunnen onze problemen niet blijven afwentelen op deze landen. Het gebruik van bioafbreekbare alternatieven wordt wederom in de kiem gesmoord en dat is raar. Vele bioafbreekbare polymeren zijn gemaakt van hernieuwbare grondstoffen, ze verminderen CO2 uitstoot, en ze zijn te verwerken in industriële composteerinstallaties of te recyclen. De bioafbreekbaarheid is een interessante eigenschap om tot een integrale oplossing te komen voor de afvalstroom van deze evenementen. Het ingezamelde voedselafval, kan samen met bioafbreekbare bordjes, bestek en roerstaafjes verwerkt worden in een anaerobe vergister voor energierugwinning, gevolgd door een composteringstap. Indien dit in een gesloten kringloop wordt toegepast is de lekkage naar het milieu sowieso laag en bovendien controleerbaar. Daarom vragen we een uitzondering te maken voor het gebruik van bioafbreekbaar foodservice-ware in gesloten kringlopen. Dit systeem kan samengaan met bijvoorbeeld recycleerbare PLA bekertjes die worden afgescheiden uit deze afvalstroom. Mocht er dan per ongeluk een PLA beker doorglijpen dan levert deze in de composteerstap geen enkele probleem op.

